

Amager, 1. juni 2022

Miljøpunkt Amagers hørings svar vedr. midtvejsevaluering af Cirkulær København: Ressource- og Affaldsplan 2024

Miljøpunkt Amager anerkender de ambitiøse mål i Cirkulær København: Ressource- og Affaldsplan 2024. Miljøpunktet har noteret, at målsætningen om de 70 % genanvendelse sandsynligvis ikke vil blive nået, fordi etableringen af et eftersorteringsanlæg til restaffald ikke når at blive etableret inden 2024. Miljøpunktet håber at de forslåede tiltag vil øge genanvendelse uanset at anlægget ikke når at blive etableret.

Det giver mening at CO2-reduktionen fremover opgøres som en del af KBH 2025 Klimaplanen. Derudover giver det mening at ensrette affaldsordningerne i Danmark, så alle kommuner og erhverv skal kildesortere i de samme ti affaldsfraktioner og benytte samme piktogrammer til affaldsfraktionerne.

Miljøpunkt Amager har en række generelle synspunkter:

3-dobling af genbrug

I høringsbrevet står der at genbruget skal øges fra 2.000 tons til 6.000 tons, men under Tema 03 står der at genbruget skal øges fra 2.000 tons i 2018 til 7.145 tons i 2024. Hvad er det korrekte mål? Miljøpunkt Amager har fået oplyst at forvaltningen regner med at nå 7.145 tons. Vær konsistent i kommunikationen omkring dette.

Ord skaber mening

Den måde vi omtaler affaldshåndteringen på er med til at give mening for borgerne og rammesætte hele ressourcedagsordenen. Ordet 'genanvendelse' er let at forstå, og måske skal der tilføjes et 'direkte' foran genbrug, så det er tydeligt at denne fraktion kan bruges direkte uden anden forarbejdning. Ordet affald signalerer, at det er noget der skal bortskaffes, og det betyder i dag at det forbrændes. Hvis genanvendelsen skal øges, skal vi måske begynde at omtale affald som en ressource? Så sprogbruget også kan være med til at motivere borgerne til den cirkulære dagsorden.

Tema 03 Flere bytte- og genbrugsmuligheder

3.5. Miljøpunkt Amager er enig i, at en kulturændring på genbrugsstationerne er et vigtigt tiltag. Og her er genbrugsspotterne et godt initiativ, som kan hjælpe borgerne med til at se muligheder i 'affaldet'. Jf. kommentar ovenfor kan der tilføjes 'direkte' foran genbrug.

3.6 Godt at der etableres to nye nærgenbrugsstationer. Hvordan udvælges placeringerne? Er de tænkt som erstatning af stålcontainere, som nævnes i 9.3?

3.7 Miljøpunktet støtter op om en udvidet og ensartet åbningstid på nærgenbrugsstationerne. Det vil gøre det nemmere for borgerne at komme af med genanvendelige fraktioner, og forventeligt øge genanvendelsen.

Tekstil

Miljøpunkt Amager ser frem til at tekstilaffald skal indsamles senest 1. januar 2023, da danskerne køber op til 16 kg tøj om året, som kun bruges kortvarigt, og at meget tekstil derfor pt. ender i restaffald.

Er det tanken, at tekstil både skal indsamles som henteordning og fra de kommende sorteringspunkter? Jf regulativ for husholdningsaffald § 18 om tekstilaffald fremgår det ikke hvordan det indsamlede tekstil vil blive genanvendt eller hvad det skal bruges til. Miljøpunkt Amager ser gerne at egnede tekstiler kan bruges i lokale bæredygtige initiativer fx Plastikpose-frit Amager, hvor frivillige syer stofposer af aflagte tekstiler. Det vil øge både det direkte genbrug og genanvendelsen lokalt, fremfor at tekstilerne muligvis vil blive sendt til forarbejdning i udlandet.

Miljøpunktet ser også gerne, at det kunne være muligt for mindre lokale designvirksomheder at få adgang til de indsamlede tekstiler, lidt a la tidligere initiativer i Guldminen, med henblik på redesign af de indsamlede tekstiler.

Alternativt kunne man forestille sig, at der blev etableret en industri for forarbejdning af tekstiler i Københavns Kommune, så tekstiler fra borgerne i kommunen blev i et lukket kredsløb og dermed kunne være med at mindske produktionen af nye tekstiler. Denne industri skulle sikre en materialestrøm, der sikrer genbrug, forarbejdning af eksisterende tekstiler og oparbejdning af de eksisterende fibre. Se fx et initiativ fra Italien <https://youtu.be/7i0QMnz4ExY>

Tema 07 Hjælp til sortering

7.1 Direkte feedback ved skraldespanden er godt. Når der står ejendomme, menes der så både villa og lejlighed? Generelt er et løft af kommunikationen godt, da det fx ikke er tydeligt, at villaejere skal sortere mælke- og drikkekartoner i plastikbeholder.

7.2 Der har tidligere været en pulje til anskaffelse af indendørssorteringsudstyr, hvor borgere kunne søge 400 kr. til et sorteringsystem, hvilket er et tiltag som miljøpunktet generelt betragter, som et fint greb til at få forankret sorteringspraksissen i hjemmet. I miljøpunktet har vi dog ikke set en evaluering af effekten på tilskudsordningen fra tidligere runde, og savner at se hvilke resultater, som er opnået af denne ordning. Derudover er miljøpunktet også interesseret i at vide, hvorvidt der udføres en stikprøvekontrol af installation hos boligforeninger, hvor der indkøbes store mængder af sorteringsmateriel. Er det tanken, at det kun er borgere, som ikke førhen har modtaget tilskud, der kan søge puljen? Vi foreslår, at den holdes åben for alle, da det kan tænkes, at borgere der tidligere har investeret i sorteringsudstyr ved brug af tilskudsordningen sidenhen, er flyttet fra enten villa til lejlighed eller omvendt, og ikke har fået systemet med sig, og derfor har behov for at indkøbe nyt. Derudover kan det også tænkes, at man har behov for at supplere/udvide ens eksisterende sorteringsystem med flere spande.

7.3 Miljøpunktet ser i høj grad et behov for dette tiltag, og bakker op om at åbne op for en telefonlinje og mailboks til at håndtere henvendelser om affald.

7.4 Dette initiativ virker luftigt, og det er lidt svært at se det omsat til konkret handling. Miljøpunkt Amager tror meget på fællesskaber, men vi er skeptiske overfor initiativet med online læringsforløb og den vage formulering: "Forpligtende fællesskaber omkring reelle handlinger". Hvordan skabes forpligtelse? Og omkring hvilke reelle handlinger?

7.5 Det er rigtigt set, at boligforeningerne er et godt sted at sætte ind. Miljøpunktet er dog en smule forbeholdne overfor mængden af læringsforløb, som der generelt lægges op til i tillægspakken, inklusiv dette tiltag. Kunne man tænke i mere konkrete tiltag? Fx lægges der op til at mængden af affald skal reduceres – kunne der tænkes i et tilskud til etablering af et bytteskab?

7.6 Miljøpunktet er positivt indstillet over at blive indtænkt i processen omkring forankringen af grønne nabofællesskaber. Dog forekommer det utydeligt hvilken rolle det forventes, at miljøpunkterne skal spille? Miljøpunktet er desuden nysgerrige på at få kastet lys på logikken omkring først at inddrage miljøpunkterne sent i processen, fremfor at drage fordel af vores kendskab til lokalområdets aktiviteter og interesserede borgere i den indledende kortlægningsproces. 'Husmøder' kan virke, men det afhænger af lokale ildsjæle og engagerede borgere. Lignende koncepter er afprøvet i flere bydele med svingende succes og de kan være ressourcetunge. Miljøpunktet tror på grønne fællesskaber i mindre skala. Vi har et meget velfungerende Plastikpose-frit Amager og har lige startet Repair Cafe Amager, men vi tror ikke at de grønne fællesskaber vil lede til 'stormøder'.

Tema 08 Prioritering af genanvendeligt affald

8.1 Miljøpunktet støtter fuldt op om en omlægning af eksisterende skakte fra restaffald til madaffald eller plast, og den fremadrettede indstilling om ikke at udstede byggetilladelser til etablering af nye skakte.

8.2 Miljøpunktet er enige i at beholderne i gårdene skal afspejle visionen i forhold til en 70 % genanvendelse.

8.3. Miljøpunktet er enige i, at det ikke skal være muligt at etablere mobilt sug til restaffald.

Tema 09 Bedre indsamlingsmuligheder

9.1 Miljøpunktet bakker op omkring udbredelse af mikrobilbetjening med henblik på at give flere adgang til at sortere i flere fraktioner. Miljøpunktet opfordrer dog til, at kommunen bestræber sig på at udskifte den dieseldrevne flåde af mikrobiler med eldrevne mikrobiler for at bidrage til at mindske støj- og luftforurening i byen. Sprogæssigt afviger dette afsnit fra øvrige: 'Vi' og 'vores' bør rettes til Københavns Kommune.

9.2 Miljøpunktet støtter tiltaget om at borgere kan bestille tømning ved specielle events.

9.3 Miljøpunktet opfordrer til, at man disse steder laver en målrettet kommunikation af, hvor den nærmeste genbrug- eller nærgenbrugsstation er placeret. Eller vil stålcontainerne blive erstattet af et sorteringspunkt?

Tema 10 Nye indsamlingsordninger

10.1 Miljøpunktet støtter, at der bliver lavet en udvidet henteordning for haveaffald, pottemuld og dyrestrøelse, som kan komposteres sammen.

10.2 Der er stort potentiale i at få udsorteret keramik og porcelæn fra restaffaldet. Såfremt det skal være en henteordning, vil det være godt at kombinere denne fraktion med Farligt affald-boksen, da volumen vil være begrænset i en villa. I etageejendomme må det vurderes, hvor stor beholdervolumen der er nødvendigt.

Kommunikation

Understøttende og tværgående kommunikationsindsats

Hvad menes der med 'de nye ressourcer' men kan benytte? Det virker ikke helt klart.

Kommunikationsindsatsen er hele fundamentet for udrulningen og implementeringen af kommunens tiltag i tillægspakkerne, og det er vigtigt at københavnere ved, hvor de kan opsøge information. Derfor er miljøpunktet også langt hen ad vejen positivt stemt over strategien på dette område.

Når det er sagt, vil vi dog stadig gerne understrege at 'handling kommer før holdning' - en grundlæsesætning indenfor adfærdsdesign. Hermed menes det, at det måske i knap så høj grad handler om, at der mangler viden for at skabe en adfærdsændring, som der lægges op til med de mange læringsforløb i tillægspakken. Men at københavnernes adfærdsændring i højere grad beror på at få fjernet de infrastrukturelle/fysiske barrierer og friktioner, som eksisterer, og som også adresseres i tillægspakken. Og at holdningen, og motivationen, til affaldssortering også vil være positiv og større som følge deraf.

Faktasite om affaldshåndtering

Miljøpunktet er enige i, at transparens og tillid til affaldssorteringen er vigtigt. Uheldige eksempler på affald der bliver blandet sammen, kørt langt væk eller solgt og dumpet i Malaysia gavner ikke den gode sag/historie. Og er med til at skabe myter, som det kan tage lang tid at modbevise/fjerne.

Miljøpunkt Amager bidrager gerne til at informere og engagere borgerne i den øgede affaldssortering.

Venlig hilsen

Dorte Grastrup-Hansen
Centerleder
Miljøpunkt Amager

Kvarterhuset
Jemtelandsgade 3, 4. sal
2300 København S
miljopunkt-amager.dk
post@miljopunkt-amager.dk